

Socjolog

263204

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Najważniejszym celem pracy socjologa jest rozpoznawanie, opis, klasyfikacja zjawisk i procesów zachodzących w zbiorowościach ludzkich oraz dążenie do zrozumienia zależności, zachodzących między tymi zjawiskami. Ponieważ dziedzina socjologii obejmuje bardzo wiele zagadnień, czynności oraz mechanizmów i zależności, można wyodrębnić kilka grup socjologów, które pomimo, pracy w tym samym obszarze, bardzo się od siebie różnią. Charakterystyczna dla tego zawodu jest znaczna różnorodność ścieżek jego wykonywania. Socjolog sprawdzi się zarówno jako badacz naukowy, jak i copywriter w agencji reklamowej bądź public relations. Dobrze poradzi sobie również w działach zarządzania personelem. Socjolog, jako naukowiec (badacz) dąży do poznania społeczeństwa w sposób zdyscyplinowany i systematyczny. Stara się kontrolować swoje osobiste upodobania i uprzedzenia, dąży do obiektywizmu, raczej stara się postrzegać zjawiska, niż je osądzać. W swych badaniach posługuje się uporządkowanymi pojęciami, wypracowanymi metodami. To co socjolog ustala i mówi o zjawiskach społecznych, powinno być oparte na naukowym dowodzeniu. Ważnym obszarem badań socjologa są procesy społeczne, takie jak np. proces dezorganizacji społecznej (który przejawia się w występowaniu szeregu negatywnych zjawisk społecznych, takich jak alkoholizm, narkomania, przestępczość, zwiększona ilość chorób nerwowych, samobójstw czy załamań osobowości). Inne procesy społeczne badane przez socjologów to konflikty, procesy przystosowania się, współpracy, konkurencji, przemian struktury społecznej, ruchliwości i awansu społecznego itp. Gromadzona w toku badań socjologicznych wiedza może służyć nie tylko celom czysto poznawczym, ale również może być przydatna w rozwiązywaniu problemów społecznych, a także może przyczyniać się do lepszego funkcjonowania różnych instytucji społecznych. Praca socjologa badacza polega na - wyborze obszaru badań i problemu badawczego, - sformułowaniu hipotez badawczych, czyli pewnych założeń odnoszących się do danego problemu, które w toku badania mają być odrzucone lub potwierdzone, - przełożeniu hipotez na pytania badawcze, które będą w badaniach sprawdzane (weryfikowane), - wyborze i przygotowaniu właściwych "narzędzi" badawczych i technik badania, takich jak np. ankieta, wywiad, analiza dokumentów, - zebraniu materiałów - może to wykonywać sam badacz, lub specjalnie wyszkolony zespół ankierów, Socjolog badacz powinien zatem: - przygotować badania sondażowe troszcząc się o ich poprawność i rzetelność (np. poprawność logiczną i merytoryczną pytań), - przygotować i przeszkolić ankierów oraz nadzorować ich pracę, - doskonalić narzędzia badawcze (by prowadzone badania były rzetelne). Aby określone zadanie mogło być dobrze wykonane, socjologowie posługują się metodami, których celem jest minimalizowanie błędów. Są to np.: - metody doboru próby z badanej populacji (bada się małą część populacji, a wyniki odnosi do większych zbiorowości społecznych), - metody statystycznego określenia błędu pomiaru. Niektóre rodzaje badań socjologicznych stawiają sobie za cel diagnozę tzw. problemów społecznych, takich jak np. bezrobocie, czy wzrastająca przestępczość wśród młodzieży, zarówno w skali ogólnospołecznej, jak i lokalnej. Na podstawie tej diagnozy próbuje się sformułować wnioski dotyczące sposobów ich rozwiązywania. Planuje się i wdraża programy, bądź to zapobiegania tym problemom, bądź też łagodzenia ich dotkliwych społecznie skutków. Zupełnie inne zadania spoczywają na socjologu - ekspercie. - praca jego polega na samodzielnym przeanalizowaniu problemu ważnego

dla zlecniodawcy lub pracodawcy. Dokonuje tego w oparciu o własne, wysokie kompetencje badawcze, długoletnie doświadczenie zawodowe i wszechstronną znajomość problemów, będących przedmiotem analizy. Ekspert może dodatkowo wykonać własne badania i zebrać odpowiednie informacje. Jego głównym zadaniem jest wskazanie różnych aspektów badanego problemu i istniejących dróg jego rozwiązania. Jego rola polega na przygotowaniu przesłanek umożliwiających podjęcie decyzji. Socjolog praktyk - niemała grupa socjologów pracuje w instytucjach czy organizacjach, których podstawowym zadaniem nie jest praca badawcza, lecz rozwiązanie problemów społecznych, powstających w społecznościach, środowiskach i grupach społecznych, w których i dla których socjologowie pracują. Mogą to być organizacje związkowe, pozarządowe bądź inne instytucje dialogu społecznego. Praca socjologów praktyków odbiega wówczas od tego, co robią socjologowie naukowcy i badacze. Istotą jej jest praktyczna działalność - socjolog dokonuje diagnozy danego środowiska i proponuje zmiany, które usprawnią jego funkcjonowanie. Przedstawiciele opisywanego zawodu zajmują się problemami wszelkich grup ludzi; ich obecność jest konieczna wszędzie tam, gdzie dochodzi do różnych interakcji społecznych. Mogą być potrzebni w dialogu pomiędzy zarządem firmy a organizacjami związkowymi, mogą diagnozować nastroje społeczne mieszkańców danego miasta bądź państwa. Absolwenci socjologii są przygotowani do podjęcia pracy w administracji publicznej, organizacjach związkowych, ośrodkach badania rynku i opinii publicznej, w instytucjach kultury (animacja), w placówkach oświatowych i resocjalizacyjnych oraz w organizacjach pomocy społecznej. Istnieje jeszcze jedna grupa socjologów to :socjolog - wykładowca - może to być jedyna rola socjologa, lecz najczęściej wiąże się ona z pracą naukowo-badawczą. Głównym celem tej pracy jest przekazywanie wiedzy socjologicznej różnym grupom słuchaczy: studentom, uczniom, osobom szkolącym się na kursach itp. Wykładowca musi przygotować program zajęć, wybrać treści nauczania oraz techniki przekazu wiedzy. Przygotowuje lektury, materiały i inne źródła wiedzy. Prowadząc zajęcia dokonuje wyboru odpowiednich metod nauczania dostosowując je do celu zajęć i oczekiwań słuchaczy. Może posłużyć się wykładem, bądź też dyskusją grupową. Może także używać metod aktywizujących, takich jak opis przypadku, odgrywanie ról, gry interakcyjne, pokaz video itp. Zwykle także ocenia stopień przyswojenia przez słuchaczy przekazywanej wiedzy - przeprowadza sprawdziany, testy, kolokwia, egzaminy. W szkołach wyższych pod kierunkiem wykładowcy studenci przygotowują prace dyplomowe - wykładowca sprawdza takie prace, recenzuje je i ocenia.